

26.01.2016

KAUPUNGINMUSEON JOHTOKUNTA
ESITYSLISTA
1 - 2016

KOKOUSKUTSU

Kokousaika **26.01.2016 klo 16:00**
Kokouspaikka **Aleksanterinkatu 20**
Käsitellään **Tällä esityslistalla mainitut asiat**

Kaupunginmuseon johtokunta

26.01.2016

Asia	Sivu
MUSEONJOHTAJA	
1 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta	1
2 Ilmoitusasiat	2
KULTTUURIYMPÄRISTÖYKSIKKÖ	
1 Museon toimintaa koskevat ilmoitusasiat	3
2 Kaupunginmuseon johtokunnan lausunto Helsingin yleiskaavaehdotuksesta	5
MUSEONJOHTAJA	
3 Kaupunginmuseon hankintavaltuudet ja hyväksymisoikeudet	12
HALLINTOYKSIKKÖ	
1 Talousarvion noudattamisohjeet 2016, kaupunginmuseo	14
MUSEONJOHTAJA	
4 Kaupunginmuseon tulosbudjetti vuodelle 2016	16
5 Muut asiat	19
6 Seuraava kokous	20
7 Kokouksen päättäminen	21

1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Kaupunginmuseon johtokunta päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla kaupunginmuseon johtokunta päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Kaisu Vesikansan ja Kyösti Helinin sekä varatarkastajiksi jäsenet Raine Luomasen ja Irmeli Aholan.

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

2

Ilmoitusasiat

Päätösehdotus

Kaupunginmuseon johtokunta päättää merkitä tiedoksi.

Esittelijän perustelut

1. Kaupunginvaltuuston päätös 9.12.2015 § 341: Vartiokylän korttelin 45136 tontin 1 ja korttelin 45137 sekä liikenne-, katu- ja puistoalueiden asemakaavan muuttaminen (Myllypuro, Myllymatkantie 6 ja Myllypurontie 22, nro 12328).
2. Kaupunginvaltuuston päätös 9.12.2015 § 342: Vartiokylän tonttien 45141/1, 45142/15, 45144/1 ja 45146/4 sekä puisto- ja katualueiden asemakaavan muuttaminen (Myllypuro, Yläkiventie 2, 4, 5 ja 8, nro 12327).
3. Kaupunginvaltuuston päätös 9.12.2015 § 349: Munkkiniemen korttelin 30080 tonttien 3 ja 10 asemakaavan muuttaminen (Kuusisaari, nro 12268).
4. Kaupunki- ja kiinteistötointa johtavan apulaiskapungin-johtajan päätös § 76, 21.12.2015: Kaupunginvaltuuston päätös 10.9.2014 ja Helsingin hallinto-oikeuden päätös 28.10.2015 asemakaavaasiassa (piirustus nro 12190, Pakila, Itä-Pakilan siirtolapuutarha-alueet).

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

1

Museon toimintaa koskevat ilmoitusasiat

Päätösehdotus

Kaupunginmuseon johtokunta päättää merkitä tiedoksi.

Esittelijän perustelut

1. Kaupunkisuunnitteluvirastolle annettu ennakkolausunto 7.12.2015 Ruskeasuon korttelin 729 tontille 10, osoitteissa Tenholantie 12 ja Tenholantie 10, suunnitteilla olevasta asemakaavan muutoksesta.
2. Kaupunkisuunnitteluvirastolle annettu lausunto 8.12.2015: Kiinteistö Oy Valtakulma, Sokoksen myymälätilojen laajentaminen Asema-aukion ja Kaivokadun alaiseen tilaan, asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja kaavaluonnos.
3. Rakennusvalvontavirastolle annettu ennakkolausunto 10.12.2015 Villa Furunäsin peruskorjauksesta, osoitteessa Seurasaarentie 11, Meilahti.
4. Kauniaisten kaupungille annettu lausunto 11.12.2015 purkuhakemuksesta osoitteessa Kylpyläntie 6 (tontti 235-8-991-7), Kauniainen.
5. Keravan kaupungille annettu lausunto 14.12.2015 Keravan Asemantie 1-3:a koskevan asemakaavan muutoksen (2314) osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS) ja kaavaluonnoksesta.
6. Rakennusvalvontavirastolle annettu lausunto 15.12.2015 Lasipalatsin rakennuslupahakemuksesta.
7. Tuusulan kaupungille annettu lausunto 15.12.2015 Tuusulan Tuuskodon alueen asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.
8. Kaupunkisuunnitteluvirastolle annettu lausunto 15.12.2015 Vuosaaren Kallvikinniementie 23:a koskevaan poikkeamishakemukseen.
9. Kaupunkisuunnitteluvirastolle annettu lausunto 17.12.2015 Asemamiehenkatu 3 (17-028-1) asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.
10. Kaupunkisuunnitteluvirastolle annettu lausunto 17.12.2015 Linnanherrankuja 10:n, tontti 45486/1, Vartiokylä asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12368.

11. Kaupunkisuunnitteluvirastolle annettu lausunto 17.12.2015 osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja asemakaavaluonnoksesta Alppiharjun kaupunginosassa, osoitteessa Hämeentie 62 ja 64.
12. Keravan kaupungille annettu lausunto 17.12.2015 Keravan Vesilaitoksen tonttia koskevan asemakaavan muutosehdotuksesta (2293).
13. Kaupunkisuunnitteluvirastolle annettu lausunto 7.1.2016 lausunto poikkeamispäätöshakemuksesta osoitteessa Kanavakatu 9.
14. Kaupunkisuunnitteluvirastolle annettu lausunto 7.1.2016 Kivikon (47.ko) asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12369.
15. Kaupunkisuunnitteluvirastolle annettu lausunto 7.1.2016 poikkeamispäätöshakemuksesta Satamakatu 4.
16. Tuusulan kunnalle annettu lausunto: Tuusula, Jokelan kartano I asemakaavaehdotus.
17. Kaupunkisuunnitteluvirastolle annettu lausunto Pienen Villasaarentie 4:n asemakaavan muutosehdotuksesta.
18. Rakennusvalvontavirastolle annettu lausunto 12.1.2016 Bab Östra Allén 9 poikkeamispäätöshakemuksesta C-rakennuksen korottamisesta.
19. Kaupunkisuunnitteluvirastolle annettu lausunto 14.1.2016 Haagan Kultareunan asemakaavaehdotuksesta.
20. Keravan kaupungille annettu lausunto 18.1.2016 Keravan Savinientien asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Mäkinen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

2

Kaupunginmuseon johtokunnan lausunto Helsingin yleiskaavaehdotuksesta

HEL 2015-012598 T 10 03 02 00

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 20.11.2015

Lausuntoehdotus

Kaupunginmuseon johtokunta antaa seuraavan lausunnon.

Yleiskaavan keskeiset tavoitteet:

Yleiskaavaehdotus toteuttaa visiota Helsingistä raideliikenteen verkostokaupunkina, jolla on vahva laajentunut pääkeskus, kantakaupunki.

Kaupunkibulevardien lisäksi yleiskaavaehdotuksessa osoitetaan merkittäviä maankäyttövarauksia Malmin lentokentälle ja sen nykyiselle lentomelualueelle. Malmin kentän vaikutusalueella varaudutaan noin 25 000 asukkaaseen. Kaupunkia tiivistetään kaikkialla, erityisesti raideliikenteen asemien ja solmukohtien sekä merkittävien pysäkkien ympäristöissä. Kantakaupungin lisäksi esikaupunkien keskustoja kehitetään toiminnoiltaan sekoittuneina, tiiviinä palvelujen, työpaikkojen ja asumisen keskittyminä. Raideliikenteellä hyvin saavutettavat keskustat muodostavat keskenään verkoston ja mahdollistavat siten palvelujen hyvän saavutettavuuden.

Luonnosvaiheen jälkeen joitakin asuntovaltaisia alueita on vähennetty ja samalla on voitu laajentaa viher- ja virkistysaluetta. Toisaalta joillakin alueilla maankäyttöä on vastaavasti tehostettu. Merkittävää on, että luonnosvaiheen jälkeen Mäntymäen, Stadionin ja jäähallin viher- ja virkistysalueen osia on muutettu keskusta-alueeksi sen tehokkaan kehittämisen mahdollistamiseksi.

Kulttuuriympäristöjen huomioon ottaminen yleiskaavaehdotuksessa:

Kaupunginmuseo esitti luonnosvaiheessa, että valtakunnallisesti merkittävät maisema- ja kulttuuriympäristöt on nostettava yleiskaavassa paremmin esiin. Kaavaehdotuksen liiteaineistoon onkin liitetty mukaan Kulttuuriympäristöt -teemakartta. Kaupunginmuseon johtokunta pitää myönteisenä, että em. teemakartta on oikeusvaikutteinen. Kuitenkin edelleen kulttuuriympäristöt jäävät varsinaisella kaavakartalla näkymättömiin, mikä saattaa heikentää niiden tunnistamista.

Kaavamääräyksellä ”Valtakunnallisesti merkittävät maisema- ja kulttuuriympäristöt on otettava huomioon oikeusvaikutteisina kulttuuriympäris-

töt -teemakartalta” on pyritty varmistamaan, että asemakaavoitettaessa nämä arvot otetaan huomioon. Lisäksi koko kaava-alueella määrätään, että suunnittelussa tulee ottaa huomioon maakunnallisesti ja paikallisesti merkittävät maisema-alueet ja kulttuuriympäristöt ja niiden ominaispiirteet sekä muinaismuistolain nojalla suojellut kohteet. Suunnittelussa on sovittava yhteen kaavassa osoitettu maankäyttö ja maisema- ja kulttuuriympäristöarvot.

Koko kaava-aluetta koskee määräys: ”Yleiskaava-alue suunnitellaan kaikkialla toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys sekä terveellisyys ja turvallisuus, asumisen ja elinkeinoelämän tarpeet sekä palvelujen saavutettavuus huomioon ottaen käyttäen hyväksi olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta.” Tähän tulee kaupunginmuseon johtokunnan mielestä lisätä myös ”ympäristön arvot ja ominaispiirteet”, MRL:n hengen ja kirjaimen mukaisesti.

Yleiskaavaehdotuksessa Tuomarinkylän kartanon uutta pellolle osoitettua rakennusala on vähennetty luonnosvaiheesta. Kartanoalueen eteläpuolelta asuntovaltaista aluetta on pienennetty ja muutettu virkistys- ja viheralueeksi. Peltola alue säilyy laajempaan, mutta rakennettavalle alueelle tulisi luonnosvaihetta tehokkaampaa rakentamista. Tuomarinkartanon rakennusperinnön ja arvokkaan maisema-alueen keskeisten arvojen säilyminen on siten edelleenkin uhattuna. Kaupunginmuseon johtokunta edellyttää, että RKY-alueeseen liittyvässä suunnittelussa mitoitusta arvioidaan uudelleen niin, että alueen kulttuurihistorialliset arvot otetaan paremmin huomioon.

Yleiskaavaehdotus mahdollistaa Vartiosaaren tehokkaan rakentamisen, mikä on ristiriidassa valtakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön säilyttämisen kanssa. Yleiskaavaehdotuksessa Vartiosaaren osalta näkökulmana on ollut, että rakentamisesta huolimatta kulttuuriympäristön arvoja voidaan säästää. Kaupunginmuseon johtokunta ei puolla Vartiosaaren tehokasta rakentamista vaan korostaa, että alueen kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden piirteiden ja maisemallisten arvojen vaalimisen tulisi ohjata suunnittelua saarella. Vartiosaaren rannan huvilavyöhyke on mahdollista säilyttää, mutta sen yhteys luonnonympäristöön katkeaa peruuttamattomalla tavalla, jos saaren keskiosa rakennetaan tehokkaasti. Huvilarakennukset pihapiireineen jäävät erilliseksi saarekkeeksi saaren mittavan uudisrakentamisen myötä. Samalla menetetään maisemallisesti ja virkistyksellisesti tärkeä alue, joka tarjoaisi mahdollisuudet kokea yhtäaikaista saariston huvilakulttuuria ja luonnonympäristöä. Museovirasto on tehnyt Vartiosaaresta rakennussuojeluesityksen.

Malmin lentokenttäalueen jatkosuunnittelussa huomioidaan lentokentälle tyypillisten piirteiden säilyminen osana uutta kaupunkirakennetta. Kaupunginmuseon antamassa lausunnossa Malmin lentokenttäalueen kaavarungosta korostettiin, että suunnittelussa tulee ottaa huomioon lentokenttärakennusten lisäksi kiitoteiden merkitys osana merkittävää kulttuuriympäristöä. Malmin lentokentän rakentamistehokkuus tulee olla sellainen, että kentän historiallinen todistusvoima rakennuksineen ja kiitoratoinen voidaan säilyttää. Malmin lentokentästä on tehty rakennus-suojeluesitys.

Eläintarhan urheilupuisto, Mäntymäki ja -kenttä mukaan lukien on voimassa olevassa yleiskaavassa 2002 merkitty kaupunkipuistoksi. Eläintarhan alueella on pitkä, edelleen aktiivinen historia kaupunkilaisten liikunta- ja virkistysalueena. Alue kuuluu Olympiarakennusten (Olympiastadion, Uimastadion ja Kisahalli) muodostamaan RKY-alueeseen. Myös Mäntymäen kenttä sisältyy RKY-rajaukseen. Eläintarhan alue yhdistää viheralueena Keskuspuiston Töölönlahden puistokokonaisuuteen. Yleiskaavaehdotuksessa on alueelle Nordenskiöldinkadun ja Mannerheimintien varteen sekä Mäntymäenkentän kohdalle lisätty kantakaupunkimerkintää. Kaupunginmuseon johtokunta katsoo, että alueiden pääkäyttötarkoituksen tulee edelleen olla kokonaisuudessaan virkistys- ja viheralue, sillä mm. asuminen ei ole kuulunut historiallisesti alueen kehittämisvisioon (urheilullinen kansanpuisto). Tästä huolimatta alueelle voidaan sijoittaa uutta urheilu- ja liikuntaa paikkarakentamista.

Arkeologinen perintö

Yleiskaavaehdotuksessa on osoitettu runsaasti lisärakentamista muinaismuistolain suojelemien muinaisjäännösten kohdille.

Kulttuuriympäristöt teemakartalla näkyvät ainoastaan RKY 2009 liittyvät alueet ja asemakaavoissa suojellut alueet, muut muinaismuistolain suojaamat kohteet siitä puuttuvat. Niiden ulkopuolella olevien 1. maailmansodan linnoitteiden kohdalla viitataan niitä koskevaan yleiskaavan yhteydessä tehtyyn raporttiin ja sen kohdeluetteloon ja muiden muinaisjäännöstyyppien osalta Museoviraston muinaisjäännösrekisteriin. Pääkartan kaavamääräyksen mukaan ne tulee ottaa huomioon suunnittelussa. Muinaisjäännösrekisterin tietoja tulee tarkentaa tarkemmassa kaavasunnittelussa. Teemakartassa määrätään että muinaismuistoja koskevassa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on neuvoteltava museoviranomaisten kanssa.

Kaupunginmuseon johtokunta korostaa, että muinaisjäännökset ovat automaattisesti muinaismuistolain suojelemia kohteita, mikä on otettava huomioon maankäyttöä suunniteltaessa.

Yleiskaavan tehokkuus

Edellä mainittujen yksittäisten kulttuuriympäristöjen lisäksi yleiskaavan tehokkuus keskustoissa ja niiden läheisyydessä tulee olemaan uhka kulttuuriympäristön säilymiselle. Rakennettu ympäristö tulisi paremmin huomioon otetuksi, jos määräyksiä täydennetään seuraavasti: Keskusta-alueiden C1-C3 osalta on määrätty, että käyttötarkoituksen muutoksen osalta tulee suorittaa "alueellinen tarkastelu". Kaupunginmuseon johtokunta pitää tärkeänä, että tämä tarkastelu laajennetaan myös koskemaan täydennysrakentamishakkeita, ei ainoastaan käyttötarkoituksen muutoksia.

Kulttuuriympäristönäkökulmasta on myös tärkeää, että A1-A4 alueiden piirissä huomioidaan paikallisten viheralueiden merkitys yhdyskuntarakenteessa ja kaupunkikuvassa.

Kantakaupunki-teemakartalla on kahden tasoisia merkintöjä kantakaupungin puistoille. On hyvä, että kantakaupungin historialliset puistot säilyvät, mutta samalla muiden arvokkaiden puistoalueiden säilyminen on uhattuna. Merkintä "Historiallisen keskustan kulttuurihistoriallisesti merkittävät puistot, joiden arvo ja ominaispiirteet säilytetään" vastaa suojelutavoitteita. Sen sijaan merkintä: "Kantakaupungin muut arvokkaat, ajalleen tyypilliset puistot, urheilu- ja liikuntapuistot, kansanpuistot, kartano- ja huvilapuistot, siirtolapuutarhat ja julkisten rakennusten ympäristöt, hautausmaat sekä muut kulttuurihistoriallisesti ja maisemakulttuurin kannalta erityiset aluekokonaisuudet, joiden arvo ja ominaispiirteet otetaan huomioon asemakaavoituksessa sekä uudis- ja korjausrakentamisessa" ei takaa puistojen säilymistä. Jos merkintä säilytetään näin, tulee historiallisen keskustan merkittävien puistojen joukkoon ottaa ainakin Lapinlahden sairaalan puisto, Hietaniemen hautausmaa ja Hesperian Esplanadi kokonaisuudessaan. On myös perusteltava, miksi esimerkiksi nuoremmat puistoalueet eivät ole yhtä merkittäviä tai miksi niille voidaan sallia uudisrakentamista. Helsingin kantakaupungin viheralueet ovat eri-ikäisiä, ja niillä on siten eri aikakausina ollut omat suunnittelulähtökohtansa ja -tavoitteensa.

Kaupunginmuseon johtokunta korostaa, että alueiden ja ympäristöjen tiivistäminen täydennysrakentamalla kohdentuu olemassa olevaan kerrokselliseen ympäristöön. Jotta olemassa olevat keskustat, aluekeskukset ja asuinalueet säilyisivät tunnistettavina ja viihtyisinä kaupunkiympäristöinä, yleiskaavan tehokkuustavoitteita tulee madaltaa siten, että yhteensovittaminen on mahdollista. Pikselimäinen tehokkuuksien merkitseminen ei selkeällä tavalla kerro täydennysrakentamisen määrää ja sen kohdentumista, joten maankäyttötavoitteet jäävät laadullisten tekijöiden ja täydennysrakentamismallien osalta epäselviksi. Kaupungin-

museon johtokunta pitää esitystapaa epämääräisenä ja vaikeaselkoisena.

Kaiken kaikkiaan kaupunginmuseon johtokunta pitää yleiskaavan tehokkuusmitoitusta liian suurena ja esittää maltillisempaa ja kulttuuriympäristöt paremmin huomioon ottavaa lähestymistapaa.

Kaupunginmuseon johtokunnalla ei ole muuta huomautettavaa yleiskaavaehdotuksesta.

Esittelijän perustelut

MRL:n määrittelemät yleiskaavan kulttuuriympäristön vaalimiseen kohdentuvat sisältö määräykset ovat seuraavia: 39 § mukaan yleiskaavaa laadittaessa on maakuntakaava otettava huomioon siten kuin siitä edellä säädetään. Yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen. 41 § mukaan, jos jotakin aluetta tai rakennusta on maiseman, luonnonarvojen, rakennetun ympäristön, kulttuurihistoriallisten arvojen tai muiden erityisten ympäristöarvojen vuoksi suojeltava, yleiskaavassa voidaan antaa tarpeellisia määräyksiä (suoje lumääräykset).

Helsingin uusi yleiskaava on strateginen. Se näyttää vahvasti kaupungin kehittämisen painopisteet. Sen sijaan tarkkoja aluerajauksia ei esitetä. Yleiskaavassa liikenne ja maankäyttö sovitetaan entistä tiiviimmin toisiinsa. Yleiskaavan esitystavasta johtuen kulttuuriympäristöt, puistot ja viheralueet ja merellinen Helsinki jäävät taustalle. Ne ovat omina kokonaisuuksinaan erillisillä teemakartoilla.

Yleiskaavan yleispiirteisyydellä tarkoitetaan, että pääkartalla esitetään vain alueen pääkäyttötarkoitusta kuvaava merkintä. Muut aluetta koskevat määräykset ovat sanallisia.

Yleiskaavan selostuksessa vaikutuksia arvioitaessa todetaan rakennetun ympäristön ja maiseman osalta mm. seuraavaa:

”Uudet rakentamisalueet, jo rakennettujen alueiden tiivistäminen ja uudet liikennejärjestelyt muuttavat helsinkiläistä kaupunkikuvaa ja maisemaa. Kaupungin ilme muuttuu ja rakennetut alueet eivät enää kaikkialla voi ottaa huomioon luonnonolosuhteita ja maastonmuotoja. Avoimet kaupunkitilat, pitkät näkymäakselit ja tietynlainen helsinkiläinen ilmaisuus muuttuvat rakennetuimmiksi ja sulkeutuneemmiksi. Mahdollisuus nykyistä tehokkaampaan rakentamiseen ilmenee tiiveytenä ja korkeampina rakennuksina. Helsingin kaupunkikuvassa on kuitenkin suurta vaihtelua alueittain myös tulevaisuudessa. Kaupunkikuvalliset arvot ja ominaispiirteet tulee ottaa huomioon yksityiskohtaisemmassa jatkosuunnittelussa kaupunginosan ominaispiirteet huomioon ottaen.

Merellisen silhuetin säilyttäminen on otettu yleiskaavan valmistelussa huomioon. Korkealle rakentamiselle on annettu ohjeistus. Valtakunnallisesti arvokkaan Vantaanjokilaakson maisema-alueen keskeiset arvot: jokilaakson pitkät näkymät, pellot ja kartanoympäristöt, voidaan säilyttää. Suomenlinnan ja Helsingin edustan merelliset arvot voidaan säilyttää.

Rakennusperintö, kulttuurimaisema, muinaisjäänne

Yleiskaavan vaikutukset kohdistuvat arvokkaiden alueiden rajautumiseen ja kulttuuriympäristöön kokonaisuutena. Kaavamääräys edellyttää kaavassa osoitetun maankäytön ja maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen yhteensovittamista. Valtakunnallisesti merkittävät maisema- ja kulttuuriympäristöt on otettava oikeusvaikutteisina huomioon Kulttuuriympäristöt -teemakartalta.

Kaavamääräys edellyttää lisäksi, että suunnittelussa tulee ottaa huomioon maakunnallisesti sekä paikallisesti merkittävät maisema-alueet ja kulttuuriympäristöt ja niiden ominaispiirteet sekä muinaismuistolain nojalla suojellut kohteet. Suunnittelussa on sovittava yhteen kaavassa osoitettu maankäyttö ja maisema- ja kulttuuriympäristöarvot.

Muutokset kohdistuvat historiallisen keskustan ja kivikaupungin täydennysrakentamiskohteisiin ja paikoin esikaupunkien kerrostaloalueisiin. Kaavakartan tehokkuusmerkinnöissä RKY-alueiden nykyinen korttelitehokkuus on huomioitu, ja jatkosuunnittelussa näillä alueilla on mahdollista edetä myös tehokkuustavoitteiden alarajalla.

Kaupungin muutos ja kulttuuriympäristöt -raportissa esitetyssä esikaupunkien kerrostaloalueiden herkkyyštarkastelussa muutoksen sietokyvyltään herkimpiin luokkiin kuulu 14 kerrostaloaluetta, joista osa on RKY 2009 -alueita ja DOCOMOMO- alueita sekä asemakaavalla suojeltuja alueita. Yleiskaavassa on nämä alueet otettu huomioon merkittävällä ne pääsääntöisesti asuntovaltaisiksi alueiksi A3, joiden mitoitukset (korttelitehokkuutta osoittava haarukka 0,4–1,2) mahdollistaa niiden kulttuurihistoriallisten ja rakennustaiteellisten arvojen säilymisen. Kaavamääräyksen tulkintaohjeessa kuvataan, että ”tällä merkinnällä on merkitty pääsääntöisesti nykyiset asemakaavalla suojellut kerrostaloalueet tai valtakunnallisesti ja maakunnallisesti sekä eräät paikallisesti merkittävät kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kerrostaloalueet. Lisäksi tiiviit kaupunkipientaloalueet kuuluvat tämän kaavamääräyksen alaiseen luokkaan”.

Muutospaineita valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin kohdistuu Tuomarinkylänkartanon alueella, Malmin lentokentällä, Viikissä ja Vartiosaassa. Tuomarinkylän kartanon raken-

netun kulttuuriympäristön arvot kartanokokonaisuuden, kartanon mäen ja avoimen jokimaiseman osalta voidaan säilyttää. Malmin lentokentän osalta kaava mahdollistaa lentokenttärakennusten ja rakennelmien säilyttämisen. Vartiosaaren suunnittelussa kulttuuriympäristöarvot ovat olleet osayleiskaavan valmistelun lähtökohtana. Viikkiin osoitetussa rakentamisessa Viikin opetus- ja koetilan rakennetun ympäristön arvot otetaan huomioon tarkemmassa suunnittelussa.”

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Mäkinen

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 503756846
sari.saresto(a)hel.fi

Oheismateriaali

- 1 Yleiskaavaehdotuksen kartta, päivätty 6.10.2015, päivitetty Kslk:n 10.11.2015 päätöksen mukaiseksi
- 2 Yleiskaavaehdotuksen selostus: Kaupunkikaava - Helsingin uusi yleiskaava, päivätty 6.10.2015, päivitetty Kslk:n 10.11.2015 päätöksen mukaiseksi lisälehdellä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

3

Kaupunginmuseon hankintavaltuudet ja hyväksymisoikeudet

HEL 2016-000608 T 00 01 00

Päätösehdotus

Kaupunginmuseon johtokunta päättää vahvistaa museonjohtajan 14.8.2015 henkilöstön, ja johtokunnan 29.9.2015 museonjohtajan osalta päivittämät valtuudet ja oikeudet todeten että laskut on voinut hyväksyä 1.1. / mj. 29.9.2015 alkaen seuraavat henkilöt siten että hyväksymisoikeuden arvonlisäveroton yläraja on määrätty kunkin jälkeen.

Päätöksillä v. 2015 on korotettu vanhoja valtuuksien ja oikeuksien ylärajoja taloushallinto- ja tilausjärjestelmien vuoksi, koska viransijaisen toimivalta määräytyy sijaistettavan henkilön eli museonjohtajan toimivallan mukaan, ja järjestelmiin piti määrittää ko. yläraja sijaistavalle. Hallintopäällikön yläraja määräytyy kiinteistöjen kuukausivuokrien suuruuden mukaisesti.

Museonjohtajan hankintaraja on tilapäisesti korotettu normaalista 60.000 eurosta johtuen Elefanti-korttelin varustamisesta uudeksi kaupunginmuseoksi. Tällä päätöksellä johtokunta vahvistaa korotetun rajan 105.000 euroa olevan voimassa 31.5.2016 saakka, jonka jälkeen raja palaa entiselleen.

Virka- / toiminimike	yläraja, €
museonjohtaja (Tiina Merisalo)	105.000 / 60.000
hallintopäällikkö (Päivi Elonen)	30.000
tutkimuspäällikkö (Minna Sarantola-Weiss)	60.000
kulttuuriympäristön yksikönpäällikkö (Anne Mäkinen)	60.000
kuvakokoelmat yksikön yksikönpäällikkö (Riitta Pakarinen)	60.000
yleisöpalvelut-yksikön yksikönpäällikkö (Jari Karhu)	60.000

Esittelijä

museonjohtaja

26.01.2016

Tiina Merisalo

Lisätiedot

Päivi Elonen, hallintopäällikkö, puhelin: +358405383111
paivi.elonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginhallitus
Kaupunginkanslia
Tarkastusvirasto
Kaupunginmuseo

26.01.2016

Hp/1

1

Talousarvion noudattamisohjeet 2016, kaupunginmuseo

HEL 2016-000921 T 02 02 00

Päätösehdotus

Kaupunginmuseon johtokunta päättää merkitä vuoden 2016 talousarvion noudattamisohjeen tiedoksi ja kehottaa viranhaltijoita noudattamaan ohjetta.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on 7.12.2015 hyväksynyt vuoden 2016 talousarvion noudattamisohjeet, jossa todetaan mm. seuraavaa:

Talousarvio on toiminnan lähtökohtana ja lauta- ja johtokunnilta sekä virastoilta ja liikelaitoksilta edellytetään taloudellisen kehityksen seuraamista ja tarvittaessa valmiutta sopeuttaa toimintansa muuttuvissa tilanteissa talousarvion mukaiseksi. Määrärahojen riittävyyteen tulee kiinnittää erityistä huomiota, sillä mahdollisuuksia ylityksiin ei ole. Toiminta on suunniteltava ja investoinnit ajoitettava siten, että talousarvioon merkitty määräraha varmasti riittää.

Valvontavastuu kuuluu määrärahan käyttäjien ja käytöstä vastaavien henkilöiden ohella virastopäälliköille sekä lauta- ja johtokunnille. Tulosbudjetit hyväksyy lauta- tai johtokunta.

Virastojen ja liikelaitosten on saatettava talousarvion toteutumisennuste myös lauta- tai johtokuntansa tietoon. Lauta- ja johtokuntien on lähetettävä asiasta kaupunginkanslian asianomaiselle suunnittelijalle pöytäkirjanote, josta käy ilmi, mihin toimenpiteisiin se on päättänyt ennusteen johdosta ryhtyä.

Henkilöstötoimikunta on antanut noudattamisohjeista lausunnon 2.12.2015. Vuoden 2016 noudattamisohjeet esitellään tarkemmin kokouksessa.

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Päivi Elonen, hallintopäällikkö, puhelin: +358405383111
paivi.elonen(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 4300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

Käyntiosoite
Sofiankatu 4
Helsinki 00170
<http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmu-seo>

Puhelin
+358 9 310 36630
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

26.01.2016

Hp/1

-
1	Noudattamisohje 2016.pdf
2	Henkilöstötoimikunnan lausunto.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

4

Kaupunginmuseon tulosbudjetti vuodelle 2016

HEL 2016-000630 T 02 02 01

Päätösehdotus

Kaupunginmuseon johtokunta päättää vahvistaa museon tulosbudjetin liitteiden mukaisiksi vuodeksi 2016.

Esittelijän perustelut

Vuoden 2016 talousarvion noudattamisohjeiden (Khs 7.12.2015) mukaan virastojen toimintavuotta koskevat suunnitelmat on tarkistettava vastaamaan talousarviossa hyväksyttyjä määrärahoja ja tuloarvioita. Tulosbudjetti sisältää viraston tulostavoitteet ja niiden saavuttamiseksi vaadittavat toimenpiteet ja resurssit sekä toimenpiteistä kertyvät tulot ja aiheutuvat kustannukset. Suunnitelmia tarkistettaessa on varmistettava, että sitovat tulostavoitteet ja toiminnalliset tavoitteet saavutetaan käytettävissä olevin määrärahoihin.

Tulosbudjetteja laadittaessa on otettava huomioon talousarvion laatimisen jälkeen tapahtuneet muutokset esim. henkilösivukuluissa. Muutokset Kela-korvausten maksuissa ovat myös muuttaneet käyttöpuolen sekä tuloja että menoja.

Tulosbudjeteissa on huomioitava määräraha- ja tekstimuutokset, jotka Khn talousarviokäsittelyn yhteydessä tehtiin talousarvioehdotukseen. Tulosbudjetit hyväksyy lauta- tai johtokunta ja ne on lähetettävä tiedoksi kaupunginkansliaan 29.1.2016 mennessä.

Talousarvion virallinen toteutumisennuste laaditaan vuonna 2016 neljä kertaa ja se annetaan johtokunnan tietoon. Lisäksi tehdään välitilinpäätös kesäkuun lopun tilanteesta. Mikäli tulosbudjettien toteutumisennusteet antavat aihetta, ryhdytään välittömästi johtamistoimenpiteisiin toiminnallisten ja taloudellisten ongelmatilanteiden korjaamiseksi.

Tulosbudjetti 2016

Kaupunginvaltuusto vahvisti kokouksessaan 2.12.2015 kaupunginmuseon talousarvion vuodeksi 2016, jonka liitteenä ovat museon toiminnan tavoitteet vuosille 2016 – 2018. Vuoden 2016 tulosbudjetin laadinnan pohjana on ollut museon johtokunnan keväällä 2015 hyväksymä talousarvioesitys vuodelle 2016.

Museon toimintaan vuosina 2016–2018 voimakkaimmin vaikuttavia muutoksia ovat Vantaan Turvalaaksoon sijoittuva kokoelmatoimintoja

keskittävä kokoelma- ja konservointikeskushanke sekä museon yleisöpalvelujen keskittäminen Senaatintorin kulmaan Elefanti-kortteliin. Tämä on osa Torikortteleiden kehittämistä ja sisältyy kaupungin strategian elinkeinopoliittiseen tavoitteeseen keskustan elävöittämisestä. Yleisölle toukokuussa 2016 avattavasta uudesta kaupunginmuseosta tulee korttelin pohjoisosan suurin toimija ja vetonaula, jonka 200 000 vuosittaista kävijää lisäävät merkittävästi alueen ja siellä toimivien yritysten elinvoimaa.

Kokoelma- ja konservointikeskuksen ja Uuden kaupunginmuseon toteuttaminen aiheuttaa vuosina 2015–16 museolle lisäkuluja, jonka vuoksi museolle on vuodelle 2016 hyväksytty 400 000 € alkuperäistä toimintakatetta (sitova tavoite) korkeampi toimintakate, sekä myönnetty 198 000 euron suuruinen lisäys investointimäärärahoihin.

Kaupunginvaltuusto vahvisti 2.12.2015 museon käyttötalouden tulorämmiksi 491 000 euroa (ehdotus 482 000 euroa) ja menorämmiksi 8 527 000 euroa (ehdotus 7 636 000), jolloin museota sitova toimintakate on – 8 036 000 euroa.

Tulosbudjetti pohjautuu keväällä 2015 tehtyyn talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan huomioiden rakennushankkeiden viivästymisen ja uuden kaupunginmuseon avaamisen aikaansaamat ja niille myönnetty lisäresurssit. Henkilöstökulut on tarkennettu kokoelmakeskusten muuttaneiden muuttoaikataulujen edellyttämiksi. Työehtosopimusten mukaisiin palkankorotuksiin tarvittavat määrärahat on otettu huomioon tulosbudjetissa.

Toimintasuunnitelmaan ei ole tehty olennaisia muutoksia. Saadusta käyttötalouden lisäyksestä on suurin osa varattu toukokuussa avattavan kaupunginmuseon palveluiden ja toimintakonseptien kehittämiseen, näyttely-, asiakas- ja työtilojen suunnitteluun, viestintään ja osallistamiseen sekä Honkanummen ja Malmin kokoelmakeskusten siirtoon Vantaan Turvalaaksoon yhteen kokoelmakeskukseen.

Irtaimen omaisuuden määrärahaksi vahvistettiin 648 000 euroa (ehdotus 450 000) vuodelle 2016. Lisäksi kaupunginmuseo on tehnyt 250 000 euron suuruisen määrärahan siirtoesityksen vuonna 2015 rakennushankkeiden viivästymisestä johtuen käyttämättä jääneistä investointirahoista. Tällä lisäyksellä investointirämmi vuodelle 2016 tulee olemaan 898 000 euroa. Investointimäärärahalla toteutetaan uuden kaupunginmuseon ja Turvalaakson kokoelmakeskuksen varustelua sekä tietojärjestelmien kehittämistä.

Vuoden 2016 sitova suoritettavoite on asiakkaiden lukumäärä 370 000. Tavoite pitää sisällään kaikki asiakkaat, joista näyttelykävijöiden mää-

26.01.2016

rän oletetaan nousevan huomattavasti uuden museon avaamisen myötä. Myös verkkokävijöiden määrän oletetaan edelleen pysyvän korkeana, kun taas muiden kävijöiden määrän odotetaan laskevan mm. kuvaarkiston ollessa muuton vuoksi suljettu suurimman osan vuotta.

Tilojen neliömäärän on tarkoitus laskea vuoden 2015 määrästä (17 135 m²) muuttojen myötä hetkellisten kaksinkertaisten tilojen poistuessa, niin että neliömäärä vuoden lopussa olisi 14 037 m².

Museo on elämyksiä ja hyvinvointia tehokkaasti tuottava palvelu. Vuotuiset asiakasmäärät kuuluvat Suomen museoiden kärkeen. Tuottavuusindeksin odotetaan v. 2016 olevan 61,2 (2013=100). Tuottavuuslaskenta päivitetään 2017 käyttöön otettavalla tuottavuusmatriisilla.

Pidemmällä aikavälillä toiminnan tuottavuus paranee, kun palvelutuotantoa tehostetaan yhdistämällä Sederholmin ja Sofiankadun talojen toiminnot ja keskittämällä asiakkaille suunnatut palvelut uuteen museokokonaisuuteen. Yhteinen kokoelmakeskus tehostaa merkittävästi kokoelma- ja näyttelytyötä keskittämällä toiminnot yhteen kiinteistöön ja poistaa väliaikaisista tiloista aiheutuvat toiminnalliset ja taloudelliset vaikeudet.

Esittelijä esittää, että museon johtokunta päättäisi vahvistaa museon tulosbudjetin oheisten liitteiden mukaiseksi vuodeksi 2016.

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Päivi Elonen, hallintopäällikkö, puhelin: +358405383111
paivi.elonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Tulosbudjetti_2016.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

26.01.2016

MJ/5

5

Muut asiat

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

6

Seuraava kokous

Päätösehdotus

Kaupunginmuseon johtokunta päättää pitää seuraavan kokouksensa 23.2.2016 klo 16.00, osoitteessa Katariinankatu 3, 00170 Helsinki

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

26.01.2016

MJ/7

7

Kokouksen päättäminen

Päätösehdotus

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano